

en een helende werking. Het is alsof deze muziek bedoeld is om zich diep in je onderbewustzijn te nestelen terwijl je in yoga-houding hogere sferen probeert te bereiken. Together We're Stranger werd voor het eerst uitgebracht in maart 2003 en is in navolging van diverse Porcupine Tree uitgaves volledig opgepoetst en opnieuw uitgebracht als een combinatie van CD en DVD. De CD bevat een opgepoetste stereo mix van het zeven nummers tellende album terwijl de DVD de 5.1 surround én de hoge resolutie 24-bit stereo versie bevat. Daarnaast werden aan de DVD enkele bonussen toegevoegd waaronder de nummers Bluecoda en The Break-Up For Real Drum Mix, een foto galerij en de video van Things I Want To Tell You. Ondanks subtiele extra's, aangeleverd door een select gezelschap met o.a. Roger Eno (broer van), blijft de No-Man muziek in hoofdzaak naakt en slepend wat resulteert in een zéér rustgevende auditieve ervaring. De stem van Bowness komt soms in de buurt van een romantische Marc Almond terwijl het volledige instrumentarium eerder als bouwsteen voor de achtergrond wordt gebruikt dan als solo instrument. Uncut omschreef Bowness en Wilson dan ook terecht als "Britain's most underrated sorrowful sonic architects". Met het nummer The Break Up For Real levert het duo precies datgene af wat zich tussen Blackfield en Porcupine Tree bevindt (en de extra drum mix misschien nog ietsje meer?). Liefdesverdriet is nog nooit zo levenscecht op muziek gezet als door het etherische, vaak engelachtige en bijna sacrale No-Man, dat wellicht nog beter had gepast op het ECM label. Info: www.no-man.co.uk en www.burningshed.com.

John Bollenberg

ØRESUND SPACE COLLECTIVE

It's All About Delay
(TRANSUBSTANS 026 / RECORD HEAVEN)

Het spacerockcollectief is terug en hoe, gelijk maar een dubbelaar prop en prop en overvol met heel weinig songs, dus de rechtgeaarde spacehead weet alweer uit welke pijp hier wordt gerookt: de lange! Vooral de tweede CD weet van wangen want daar staat maar vier songs op die allemaal 15 minuten en dik daarboven klokken. Als dat niet wegzeeven is dan weet ik het niet meer. De eerste schijf bevat kortere songs (maar 'kortere' moet je op de Einstein manier beschouwen: relatief) die meer up-tempo zijn en die doen denken aan de vroege Ozric Tentacles die Zone Six een bezoek brengen om daar een lekker potje te gaan jammen onder het genot van de pixiethee van Steve Hillage. Laat ik gelijk maar een advies aan onze nieuwbakken Minister van OCW geven: stel deze dubbelaar van OSC verplicht

tijdens de muzieklessen en ik garandeer u dat er geen gewelddadige incidenten op school meer zullen voorkomen! Voor wie er helemaal geen genoeg van kan krijgen: via www.oresundspacecollective.com zijn ook nog tien CD-R's te krijgen, onder de titel Picks From Space, boordevol spacejams (van goede geluidskwaliteit) en twee live-dubbelaars uit 2006 (van bootlegkwaliteit) waarop de mannen flink loos gaan.

André de Waal

PANNA FREDDA

Uno
(BTF VM CD 118)

Panna Fredda maakt onderdeel uit van de rijke historie van Italiaanse progbands. Net als vele van hun tijdgenoten (eind jaren 60 / begin jaren 70), heeft hun muziek ook roots in de beat. Uno, hun enige album uit 1971, is een vrij orgelgerichte aangelegenheid, die je een stevige variant op toetsensymfo zou kunnen noemen. Centrale persoon in de band was toetsenist/drummer Angelo Giadinelli maar men kende meer toetsenspelers. Openingstrack La Paura opent met synthesizereffecten door Enzo Denna die in die tijd spectaculair waren maar die op mij nu wat gedateerd overkomen. Het gaat bij Panna Fredda niet om de virtuositeit maar om de composities, en die zijn zeker niet slecht. Een song als Scacco Al Re Lot vind ik bijvoorbeeld wel sterk. Het orgelwerk heeft hier een mooie leidende rol. In Il Vento La Luna E I Pulcini Blu, met 10.25 minuten het langste nummer, is de klavecimbel belangrijk aanwezig. De CD kent zes bonustracks waarvan Estate 70 wel sterk is. Ook Uno zou ik alleen willen aanraden aan de grootste fans van oude Italiaanse prog en aan degenen die alles willen hebben met een prominente rol voor het Hammond orgel. De CD wordt geleverd in een aantrekkelijke papersleeve.

Paul Rijkens

PANZERPAPPA

Koralrevens Klagesang
(HANGAR B. DHCCD501)

Statisch opent de tweede Panzerpappa met het eerste deel van het titelnummer. Het lijkt alsof we bij een harmonie zijn aanbeland en het is nog mooi ook. In deel twee van dit drieluik laat de band zijn eerste gezicht zien. Een gezicht dat trekken gemeen heeft met de Belgische bands Present en Univers Zero. Kortom, we varen hier in RIO-water, met daarin ook de nodige spanning. Bij Kantonesisk Kanotur wordt het pas echt duidelijk: Panzerpappa combineert Anekdoten en aanverwanten met de wollige melodiciteit van de oude Camel. Voeg hierbij een sterk stukje sax, en je krijgt een spannende variant op Canterbury muziek; hiervan is Etyde een goed voor-

beeld. De Canterbury-link wordt nog versterkt door de mooie zanglijnen van Caravan's Richard Sinclair in Vintervake. Die Caravan-achtige humor kwam al eerder bovenborrelen in feestnummer Snill Sang På Bånd, terwijl Apraxia weer heel weemoedig is. Variatie is het sleutelwoord in het een kwartier durende Frenetisk Frenologi, dat wat zwaarder is aangezet dan de rest van de plaat, maar waarin je ook een statig kerkorgel terugvindt. Veelzijdigheid troef dus, maar wel zonder de samenhang geweld aan te doen. Al met al een grote stap voorwaarts ten opzichte van het debuut. Website: www.panzerpappa.com.

Jurriaan Hage

PARHELIA

Oceans Apart
(EIGEN BEHEER)

Parhelia flikt het hem weer en levert met Oceans Apart een tweede juweeltje af binnen een jaar tijd. Misschien hadden jullie vroeger ook zo'n bijzonder prentenboek vol prachtig getekende plaatjes waar geen woord aan te pas kwam, met als voordeel dat niemand anders dan jijzelf het verhaal bepaalde. Nou, dit is de moderne variant op datzelfde boek en al worden je avonturen hier ingekleurd door gitaar, drums en bas, je mag als vanouds de teksten zelf verzinnen. Dus of je nu kiest voor een ballonvaart, je mee laat voeren door de golven of simpelweg middenin een weilandje vol pinksterbloemen van de blauwe hemel wilt genieten, het maakt niet uit, Parhelia geeft je alle ruimte die je nodig hebt! Vijf heerlijke instrumentaaltes overlappen gevoelsmatig seizoenen en tijd en plaatsen je in een heilzaam vacuüm. Postrock meets atmosferische prog? Vervelend om ook hier met etikettes aan de slag te gaan. Op deze wederom kraakhelder klinkende schijf steelt bassist Cathal Rodgers opnieuw de show, hij zorgt met volledige noten en charmant afwijkende zijpaden voor verdieping en warmte in Parhelia's geluid, volg zijn spoor maar eens in Hindsight. Gitaristen Greg Clarke en Diarmuid Shore laten hun snaren praten, fluisteren of jubelen maar wat ze ook doen, ze zijn altijd met elkaar vervlochten waardoor een heel dynamisch geluid ontstaat. Deze muziek leunt stevig op het herhalen van akkoorden en heftige solisten zijn beide heren niet, al bevat Summer Fades, het meest progressieve nummer, er toch een stel die echter snel weer bij de les worden geroepen door de rest van de band. Storm Warning is de donkerste track, meeslepend door de rondwervelende gitaren en het dreigende drumritme van Andy Clarke. Omdat Parhelia geen zanger heeft en echte uitpattingen uitblijven, zullen sommigen misschien verlangen naar ietwat meer "begeleiding" onderweg. Fantasievolle geesten vinden hier echter meer dan genoeg

om zich een half uur te verliezen in hun eigen avontuur!

Alice Switser

RYAN PARMENTER

The Noble Knave
(SPLIT DIFFERENCE SDRI 7845)

De zang en piano-ondersteuning van openingsnummer Zücker hadden zo uit de late jaren 60 kunnen komen, van The Beach Boys bijvoorbeeld. Het nummer is onderdeel van de tweede soloplaat van de Amerikaan Ryan Parmenter, de toetsenist/zanger van de progressieve band Eyestrings. De afgelopen 10 jaar schreef hij dertien songs bij elkaar die niet in het oeuvre van de band pasten. De muziek op The Noble Knave ligt dicht tegen de pop aan. Parmenter is gezegend met een aardige stem en een portie talent wat menig muzikant jaloers op zou mogen zijn. Toch vrees ik dat het net niet commercieel genoeg is om zijn album hoog in de charts te laten eindigen, al denk ik eigenlijk ook niet dat Ryan daar heel erg mee bezig is geweest. Het komt op mij over alsof hij gewoon de liedjes wil schrijven die vanuit zijn hart komen en dat daar gerust wat spoortjes van zijn ietwat eigenzinnige karakter in terug te vinden mogen zijn. Die vinden we bijvoorbeeld op tekstueel gebied in het verder niet onaardige I Dig Your Head. Er staan ook lekker gevoelige stukken op deze CD, zoals het prachtige All Ways, dat me sterk aan de oud-Engelse band Fantasy doet denken. Eveneens heel fraai zijn Diamond Eggshell en het bijna pastorale Dream. Hierin horen we zowaar een akoestische gitaar. Dat is best opmerkelijk, aangezien Ryan zich doorgaans begeleidt op de keyboards, waar de piano meestal op een Supertramp-achtige wijze deel van uitmaakt. Daar overheen worden vaak lagen keyboards gelegd, die zodanig opgebouwd zijn dat het lijkt alsof er een band staat te spelen, een licht progressieve zelfs. Het grotendeels instrumentale titelnummer is daar een mooi voorbeeld van. Natuurlijk zul je ook wel eens een song aantreffen die om activering van de skip-funtie van je afstandsbediening vraagt, maar over het algemeen is The Noble Knave een meer dan acceptabel stukje huisvlit van een begenadigd muzikant. Info: www.ryanparmenter.com.

Antonie Deelen

PICTURE OF THE MOON

Ageless Day (EP)
(DARK BALANCE DB001)

In iO nummer 57 was Menno over de eerste eigen beheer-EP van dit Nederlandse vijftal gematigd positief. De 16 minuten (drie tracks) die nu - 2,5 jaar later - voor ons liggen, laten zeker groei horen voor de progmetal band uit het oosten van het land. Er

is een platenlabel, een professionele studio en een producer in de vorm van Joost van den Broek (keyboards bij After Forever). Qua geluid is POTM toch een behoorlijk pak meer metal dan de referenties waar het promosheet mee schermt. Daarin heeft men het over een mix van Threshold en Riverside. Nee, bij deze band domineren dubbele basdrums en mitrailleurrieffs, en klinkt zelfs een enkele grunt. Een behoorlijk stevig geluid dus. Weliswaar het stadium van amateurs al ver voorbij, maar waar de groep voor moet blijven waken is de gevreesde knutselprog. Soms lijken de composities te veel te bestaan uit stukjes knippen en plakken. POTM doet desalniettemin niet veel onder voor stijl- en landgenoten Xystus en Novact. Een leuke packagedeel met deze acts of een plaatsje op de affiche van ProgPower is mogelijk iets voor de toekomst. Info: www.pictureofthemoon.net.

Robbert Schuller

PIEL DE PUEBLO

Rock De Las Heridas

(VIAJERO INMOVIL GS-DJ025VIR)

Ja hoor, daar heeft de wereld 35 jaar ademloos en ongeduldig op zitten wachten: de rerelease van het album Rock De Las Heridas uit 1972 door die wereldband Piel De Pueblo. Nou is deze CD niet helemaal K** De Puebl. Hij is in feite geneens zo slecht, behalve dan dat deze sterk op Colosseum I lijkende muziek gewoon voor geen meter klinkt in 't Spaans. Wel een fijne psychedelische gitaar en zowaar ook nog een nummer met een jammerviool, da's wel leuk. Maar serieus, wie zit hier nou op te wachten? Nee, niet de iO Pages lezer, misschien wel een allesverzamelaar op het gebied van jaren 60 / 70 rock. En die lezen ons mooie blad niet, ja toch, niet dan!

André de Waal

PLANET X

Quantum

(INSIDEOUT / CNR)

Kijk, als Mike Portnoy van Dream Theater zegt 'This guy scares me', dan moet Virgil Donati toch wel een bijzonder begaafde drummer zijn. Het is bekend, de Australiër maakt er een sport van om de meest onmogelijke ritmes te slaan en op de nieuwe van Planet X grijpt hij alle kansen om dat te doen. Het lijkt dan ook vooral zijn plaat geworden, want hij schreef acht van de negen instrumentale tracks, al wil dit niet zeggen dat Derek Sherinian op toetsen ondersneeuwt. Wel zijn de partijen van de voormalige Dream Theater-musicus niet de meest toegankelijke, hetgeen meteen blijkt in de opening Alien Hip Hop. 'Metal fusion on steroids' noemt Sherinian het album Quantum. De weirde akkoorden lijken

VETTE KRENT

QUANTUM FANTAY

Ugisiunsi

(MUSH CD 002)

Het tweede album van de Belgische formatie Quantum Fantay is - voor zover mogelijk - misschien nog wel beter dan hun debuut Aganthusterra, dat door collega André de Waal in iO Pages 61 terecht tot Vette Krent werd gebombardeerd. "Wanneer je Hawkwind en Ozric Tentacles in een blender doet, komt er Quantum Fantay uit", zo omschreef hij de stijl van de band. De acht nieuwe tracks borduren hier grotendeels op verder, maar hun toch met name door de Ozrics beïnvloede sound klinkt op Ugisiunsi meer symfonisch dan voorheen. Het is een heerlijke mix van (instrumentale) spacerock en prog, met zowel ondersteunend spacy als flitsend solistisch toetsenwerk (Pieter van den Broeck), stuwende ritmes (bassist Wouter de Geest en drummer Gino Verhaegen), darterl fluitspel (Karel Slabbaert) en kruidige gitaarsoli (Srdjan Vucic). Laatstgenoemde heeft de band overigens alweer verlaten en zijn vervanger is gitarist Dario Frodo, die ook op Aganthusterra de gitaarpartijen verzorgde. Vernieuwend klinkt Quantum Fantay niet, maar in vergelijking met hun voorbeeld(en) hebben ze een aantal duidelijke pluspunten. Zo bestaat het songmateriaal uit aangenaam klinkende composities met sterke melodieën, en als er wel geïmproviseerd wordt, blijven de nummers hun kop en staart behouden. Verder gaan de bandleden zich niet buiten aan gefreak (ook al zijn het goede muzikanten) en bovendien klinkt men als een (h)echte band. Onze persoonlijke favorieten op dit ook qua productie en geluidskwaliteit prima in elkaar stekende album zijn de titeltrack, het zeer melodieuze Snowballs In Ghostlands (met Camel-achtig fluitspel), het sfeervolle Autumn Landscapes en afsluiter Lunar (doet een beetje aan Odyssee denken). Het overige materiaal is echter eveneens meer dan de moeite waard, inclusief de hidden track die na een aantal minuten stilte volgt. En nu op naar een Nederlands poppodium...!

Rob Hanemaeyer

vooral uit de jazzhoek te komen, maar de hoekige gitaarriffs hebben weer de rock als basis. Nu Tony MacAlpine de band heeft verlaten, zijn de basale gitaarpartijen toch iets minder zwaar en is de sound wat minder dichtgespijkerd. De gasttopper Alan Holdsworth heeft in de gitaarsolo's iets meer een fluwelen 'touch' en plaatst qua stijl zijn stempel in de nummers Desert Girl en The Thinking Stone. Bij de andere zeven nummers neemt Brett Garsed de honneurs waar en in Matrix Gate of Poland laat ook hij horen dat smaakvol soleren hem geweldig afgaat. Hij speelde al op de fraaie allereerste Planet X CD met Sherinian. Verder wisselen Jimmy Johnson en Rufus Philpot (Al Di Meola) elkaar af op de bas, jongens die op dit niveau meekunnen. Prachtige stukken in Snuff komen voorbij, net als in Kingdom Of Dreams, maar het lijkt alsof je Quantum 'tig' keer moet beluisteren om alles te doorgroonden en melodielijnen te grijpen. Wat dat betreft ging de geweldige voorganger Moonbabies, nu alweer 5 jaar geleden, iets sneller leven. De nieuwe CD is vooral 'muzikantenmuziek', maar als je daar op kickt, is dit natuurlijk crème de la crème.

Freek Wolff

QUAKER

Autocritica

(VIAJERO INMOVIL QUAKR023VIR)

In Zuid-Amerika heeft men wel meer 'last' van een King Crimson tik, en dan vooral de tweede en derde incarnatie van die legendarische band. Het Argentijnse Quaker gaat voor een mix van die twee op hun instrumentale album Autocritica (zelfkritiek voor de talenknoebbelaars onder ons). Luister maar eens naar die typische Bill Bruford roffeltjes op de snare drum en het sner-

pende gitaarwerk dat het gevoel geeft dat Robert Fripp liever tandarts was geworden. De opstelling van Quaker is zoals die dan hoort: bas, drums en twee gitaren die vingervlug een eigen geluid geven aan het niet alleen door KC maar ook League Of Gentlemen geïnspireerde materiaal. Voor degene die het wachten op nieuw materiaal van King Crimson beu is, vormt Quaker een uitstekend alternatief. Oh ja, niet schrikken van die zware beat in de tweede track, da's gewoon een ongepast geintje. Info: www.quakernet.tk.

André de Waal

RAINBOW THEATRE

The Armada

Fantasy Of Horses

(AZTEC MUSIC AVSCD019 / AVSCD011)

Als zo'n 80 internetshops illegale kopieën van LP's aangeboden, heb je ongetwijfeld te maken met collector's items. Julian Browning van het Australische Rainbow Theatre heeft dan ook een dubbel gevoel bij deze bootlegversies van The Armada (1975) en Fantasy Of Horses (1976), omdat ze de belangstelling voor zijn muziek weliswaar levendig hielden, maar hij er geen cent aan verdiende. Door Aztec Music kunnen die kopieën in de prullenbak, want de in 2006 uitgebrachte

heruitgaven bevatten een dynamische opgepoetste sound, zitten in prachtige digipacks en zijn voorzien van bonustracks. Rainbow Theatre was bijzonder, doordat Browning invloeden van King Crimson, Mahavishnu Orchestra, Stravinsky, Holst en Mahler samenbracht tot een progressief geluid, voortgebracht door een rockorkest, waarin de veelvuldig en klassiek ingezette Mellotron de strijkers vertegenwoordigde en diverse blaasinstrumenten de hoornsectie. Voeg daarbij de operaeske tenor van Keith Hoban (vergelijkbaar met Howie Vickers van The Collectors), die regelmatig ondersteund werd door een klein koor, en een unieke sound was geboren. The Armada bestaat uit twee lange composities en drie korte stukken, waarbij de in diverse episodes ingedeelde mini-symfonieën vol wervelende, dramatische, bombastische en ingetogen momenten zitten. De Mellotronstrings zullen menigene doen kwijlen, terwijl de combinatie van koor en blazers doet denken aan Pink Floyd's Atom Heart Mother en Philip Glass' Koyaanisqatsi. Op Fantasy Of Horses, met wederom twee episodische composities, kwam men de fans, die op plaat de tijdens concerten vertolkte virtuoze solo's misten, enigszins tegemoet. Daardoor neigt de muziek meer naar orkestrale jazzrock, hoewel mede door de wat ingetogenere zang ook statige symfonische rock nog volop aanwezig is. En net als op The Armada zijn tevens enkele gesproken fragmenten aanwezig, die door de wollige ondersteuning herinneringen aan The Moody Blues oproept. De bonustracks tenslotte zijn recentere extracties uit Browning's symfonieën, die wonderwel aansluiten bij de concepten. Icarus op de eerste CD is gedragen, met een aan Howard Shore verwante pracht en heeft in de finale een bombastisch pijporgel, terwijl Eagle Odyssey beduidend romantischer en voller van aard is. Info: www.aztecmusic.net.

René Yedema

RANDOM DEEDS

Basif Of Comparison

(PERIFERIC RECORDS BGCD 171)

Deze Hongaarse band bestaat uit de vier jonge musici Zoltán Szalóki (zang, gitaar), Kristián Kun (toetsen), Gábor Barci (bas) en Tamás Nyeste (drums, percussie). In een twaalfstal nummers laten ze een toegankelijke, licht poppy variant op progrock horen met een duidelijke hint naar Pink Floyd. Die vergelijking gaat direct op in de openingsnoten van Respect For The Exceptions vanwege het gitaargetokkel en het orgelgeluid. De zang van Szalóki heeft ook wel iets weg van die van David Gilmour maar is wat rauwer en minder aantrekkelijk. Het lijkt ook alsof hij geforceerd als Gilmour probeert te klinken. Dit vind ik een minpunt op deze CD. Zijn gitaarsolo's hebben eveneens de toon van de meester. Instrumentaal zit de muziek sowieso goed in elkaar. Hoewel ik Random Seeds zeker niet over de gehele linie een Pink Floyd-adapt zou willen noemen, kent een aantal nummers duidelijk hun invloeden, zoals Significant Moments, het sfeerrijke All In (compleet met hondengeblaf), Mundane Fite (dat terugrijpt naar de periode met Syd Barrett)